वामदेवो गौतमः। अग्निः। गायत्री

अग्ने मृळ महाँ असि य ईमा देवयुं जनम्। इयेथे बहिरासदेम्॥ ४.००९.०१

अग्ने- पावक सर्वभूतिहतकतो । मृळ- आनन्दय । यः । ईम्- एतम् । देवयुम्- देवकामम् । जनम् । बर्हिरासदम्- दर्भासन उपवेष्टुम् । दृढभूमिकं कर्तुम् । इयेथ- आगच्छिस । महान्- स महात्मा । असि- भविस ॥१॥

स मानुषीषु दूळभौ विक्षु प्रावीरमर्त्यः।दूतो विश्वेषां भुवत्॥ ४.००९.०२

सः- असो। मानुषीषु विक्षु- मनुष्यप्रजासु। दूळभः- दुर्दभोहिंस्यः। प्रावीः- प्रकर्षेण गन्ता। अमर्त्यः- देवः। विश्वेषाम्- सर्वेषाम्। दूतः। भुवत्- भवतु॥२॥

स सद्म परि णीयते होता मन्द्रो दिविष्टिषु।उत पोता नि षीदिति॥ ४.००९.०३

सः- असावग्निः। सद्म- यज्ञसद्नं प्रति। परि- परितः। नीयते- प्राप्यते। दिविष्टिषु-दिव्यभावनाकामनासु। होता- देवाह्वाता। मन्द्रः- आनन्दकरः। उत- अपि च। पोता- शोधकः। नि षीद्ति- उपविशति॥३॥

उत मा अमिरध्वर उतो गृहपितिर्दमे। उत ब्रह्मा नि षीदिति॥ ४.००९.०४

उत- अपि च। अग्निः। ग्नाः- देवीः। अध्वरे- ध्वररहितकर्मणि आवहति। उत- अपि च। दमे-गृहे। गृहपतिः- कुटुम्बपालको भवति। उत- अपि च। ब्रह्मा- मेधावान्। नि षीदति-उपविश्वति॥४॥

वेषि ह्यध्वरीयतामुपवक्ता जनीनाम्। हव्या च मानुषाणाम्॥ ४.००९.०५

अध्वरीयताम्- यज्ञमिच्छताम् । जनानाम् । उपवक्ता- उपदेष्टा । मानुषाणाम्- मनुष्यानाम् । हव्या-हव्यानि । च । वेषि- कामयसे ॥५॥

वेषीद्वस्य दूत्यं यस्य जुजोषो अध्वरम्।ह्व्यं मर्तस्य वोळ्ह्वे॥ ४.००९.०६

यस्य । अध्वरम्- यज्ञम् । जुजोषः- सेवेथाः । अस्य । दूत्यम्- दौत्यम् । मर्तस्य- मर्त्यस्य । हव्यम् । वोळ्हवे- वोढुम् । वेषि- कामयसे ॥६॥

अस्माकं जोष्यध्वरमस्माकं यज्ञमङ्गिरः। अस्माकं श्रणुधी हर्वम्॥ ४.००९.०७

अस्माकम्- नः। अध्वरम्- ध्वररिहतं कर्म। जोषि- सेवस्व। अस्माकम्- नः। यज्ञम्- देवपूजां दानं सङ्गतिकरणम्। अङ्गिरः- अङ्गनशील स्वीकुरु। अस्माकम्- नः। हवम्- आह्वानम्। शृणुधि-शृणु॥७॥

परि ते दूळमो रथोऽस्माँ अश्लोतु विश्वतः।येन रक्षसि दाशुर्षः॥ ४.००९.०८

येन । दाशुषः- दायकान् । रक्षसि- पालयसि । ते- तव । दूळभः- दुर्दभः । स रथः । अस्मान्- नः । विश्वतः- सर्वतः । अश्लोतु- व्याप्नोतु ॥८ ॥